

Съобщение за пресата

Люксембург, 28 юни 2021 г.

ЕС се нуждае от по-стабилна и по-съгласувана надзорна рамка за борбата с изпирането на пари

Въпреки че според изчисленията в Европа се провеждат съмнителни операции на стойност стотици милиарди евро, подходът на ЕС за предотвратяване и борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма е фрагментиран. Отговорните органи на ЕС имат роля за определяне на политиките и осигуряване на координацията, но разполагат с ограничени преки правомощия. Действията в тази област се управляват предимно на национално ниво. В специалния доклад на Европейската сметна палата (ЕСП) се посочва, че действията на ниво ЕС за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма са засегнати от слабости, както и че надзорната рамка на ЕС е фрагментирана и недостатъчно координирана и поради това не успява да осигури последователен подход и равнопоставени условия.

Изпирането на пари е практиката на узаконяване на приходите от престъпления чрез вливането им в официалната икономика, за да се прикрие незаконният им произход. По оценки на Европол стойността на съмнителните операции в Европа възлиза на около 1,3 % от БВП на ЕС. В глобален мащаб тази стойност се изчислява на близо 3 % от световния БВП. Актуалните данни показват, че над 75 % от съмнителните операции, докладвани в ЕС, идват от кредитни институции в повече от половината от държавите членки.

„Слабостите на ниво ЕС по отношение на изпирането на пари и финансирането на тероризма трябва да бъдат преодоленни, а надзорната роля на ЕС да бъде значително засилена“, заяви Михаил Козловс, членът на Европейската сметна палата, който отговаря за изготвянето на доклада. *„Следва да се положат много повече усилия, за да се осигури бързото и последователно спазване на правото на ЕС. За начало ЕС следва да използва*

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на специалния доклад, приет от Европейската сметна палата. Пълният текст на доклада е публикуван на eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

регламенти вместо директиви винаги, когато това е възможно, тъй като е необходимо законодателството да се изпълнява съгласувано на нивото на държавите членки.“

Понастоящем правомощията на ниво ЕС за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма са разпределени между няколко органа. Европейската комисия разработва политиките, наблюдава тяхното въвеждане в законодателството на държавите членки и извършва анализ на риска. Одиторите установиха слабости при изпълнението на тези задачи. Законодателството за борба с изпирането на пари е сложно и се изпълнява твърде бавно и непоследователно в различните части на ЕС. Одиторите също така установиха, че процедурата за оценка на риска не показва измененията, настъпили с течение на времето, няма географско измерение и ефективна приоритизация. Към момента ЕС не е приел собствен автономен списък на високорисковите държави извън ЕС, които представляват заплахата за вътрешния пазар, свързана с изпирането на пари. Комисията не е изготвила актуална статистика по този въпрос, което затруднява оценката на мащаба на изпирането на пари и финансирането на тероризма в ЕС.

Европейският банков орган (ЕБО) има правомощия да разследва възможните нарушения на законодателството на ЕС в тази област и ги прилага на практика. От 2010 г. насам обаче ЕБО е констатирал само едно нарушение на законодателството на ЕС, свързано с изпиране на пари и финансиране на тероризма, и не е извършил разследване на това нарушение по собствена инициатива. Одиторите разкриха и данни за опити за оказване на влияние върху членове на Съвета на надзорниците по време на обсъжданията на възможни препоръки, свързани с нарушение на правото на ЕС. Това показва, че вземането на решения на високо равнище в ЕБО може да е било повлияно от национални интереси (подобно на заключенията от [доклада на ЕСП от 2019 г. относно стрес тестовете на ЕБО](#)). Одиторите установиха също, че Комисията не разполага с вътрешни насоки за подаване на искания за разследване до ЕБО и е подавала такива заявки *ad hoc* и в повечето случаи след доклади в медиите.

Последният въпрос, анализиран от одиторите, е интегрирането на риска от изпиране на пари в пруденциалния надзор на банките от еврозоната. Те установиха, че Европейската централна банка (ЕЦБ), която е компетентният орган за прекия надзор над значимите банки от 2014 г. насам, е поставила добро начало на практиката на обмен на актуална информация с националните надзорни органи. ЕЦБ обаче няма нито отговорността, нито правомощията да разследва как тази информация се използва от надзорните органи в отделните държави. Качеството на материалите, споделяни от националните надзорни органи, също се различава значително поради различните национални практики. ЕБО разработва конкретни актуализирани насоки. Одиторите препоръчват тези насоки да бъдат финализирани и следвани от ЕЦБ и националните надзорни органи възможно най-скоро.

Обща информация

ЕС приема първата си Директива относно борбата с изпирането на пари през 1991 г., актуализирана за последен път през 2018 г., за да се противопостави на заплахите за вътрешния пазар от изпирането на пари, а впоследствие и за да предотврати финансирането на тероризма. Европейската комисия планира скоро да публикува предложение за създаване на единен надзорен орган за ЕС в областта на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Специален доклад № 13/2021 „Усилията на ЕС за борба с изпирането на пари в банковия сектор са разпокъсани и недостатъчни“ е публикуван на уебсайта на ЕСП (eca.europa.eu).

Лица за контакт в пресслужбата

Пресслужба на ЕСП: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - Тел.: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - Тел.: (+352) 691 551 502